

de amor de Dios, que consuma el sacrificio, que así se mandaba en la ley : *Ignis autem in altari semper ardebit, quem nutrit sacerdos, subiiciens ligna manè per singulos dies.* (Levit. vi, 12). La leña, con que se ceba y conserva este fuego, es el ejercicio de todas las virtudes.

Afectos y peticiones para despues de misa. Despues de haber celebrado, da muchas gracias al Señor por haber te hecho tan gran merced de contarte en el número de sus sacerdotes, y ponerte en oficio de tanta dignidad, que excede á la de los Ángeles.

Pídele humildemente perdón de lo mal que has ejercitado este oficio, y de todas las veces que has profanado estos divinos misterios, celebrándolos indignamente, y asimismo de haber profanado el altar de tu corazon, ofreciendo en sacrificio á los ídolos de tus pasiones y afectos desordenados. Suplícale que él mismo consagre este altar de tu alma, y críe en tí un corazon nuevo y limpio: *Cor mundum crea in me, Deus: et spiritum rectum innova in visceribus meis* (Psalm. l, 12); y que te dé la santidad y pureza que se requiere para celebrar dignamente estos sagrados misterios.

Y para que sepas mejor lo que has de pedir, y conozcas las obligaciones en que te pone este oficio, considera la solemnidad de ceremonias y vestiduras, con que se adornaba el sacerdote legal (Molina, *Instrucción de sacerdotes*, Trat. II, cap. IV, V y VI) para celebrar aquellos sacrificios tan inferiores á este, como allí se declara. Pide al Señor que, pues te ha hecho sacerdote de tanto mas digno y noble sacerdocio, te dé todas aquellas condiciones y las demás que él mismo quiso significar en aquellas vestiduras y ceremonias, y procura tú de tu parte tenerlas; porque sino, cuanto es mayor la dignidad tanto será mas estrecho el juicio y mas riguroso el castigo, como se dijo arriba.

ARTICULUS III.

RECTE SANCTEQUE VIVENDI REGULA.

Si vis aliquid proficere (de Imit. lib. 1, cap. 21), *noli esse nimis liber, sed sub disciplina cohibe omnes sensus tuos.*

Disciplina, dux itineris salutaris, magistra virtutis, facit in Christo manere, semper ac iugiter Deo vivere, et ad promissa coelestia, et ad divina praemia pervenire, (S. Cypr. de Hab. Vir.). *Ubi ea non viget, ait sanctus Ephrem, ibi magnum animarum naufragium.* *Ne igitur, concludit ille, hodieaspernam ducas vitam, et cras mollem ac delicatam; sed canonem unum retine, sicut etiam sancti fecerunt patres, qui ad quinquaginta et ultra annos, suum non mutarunt canonem ac regulam,* Quae hic ponitur, certas praxes continet pro qualibet die et hebdomada, pro qualibet mensē et anno, necnon pro fine vitae. *Rogo te, frater, cum sancto Bernardo, sta in Domino sollicitus semper circa custodiam huius ordinis, ut ordo ille te custodiatur.*

Pro qualibet die.

Omnia honestè et secundum ordinem fiant. (I Cor. XIV).

Omnia in gloriam Dei facie. (Ibid. x).

1. Horām tum cubandi, tum surgendi habeas determinatam; hinc non minimus pendet totius diei profectus. Pro diversitate temporis, possunt diversae assignari horae. Tempore aestivo, aptior surgendi hora est quarta vel quinta; et hiberno, quinta vel sexta. Quovis tempore, hora cubandi convenientior, nona vel decima. Sex aut septem, ad summum octo horae sufficient ad quietem: quod excedit plus officit quam proficit sanitati. Adeo, cum sancto Vincentio à Paulo, ex tali excessu ani-

mum fieri enervem, et non parùm periclitari officia.

2. Statim atque experrectus fueris, mentem sursum eleva, Deum adora, *praebet illi cor tuum*, sanctissimi Iesu, Mariae et Joseph profer nomina, et signo crucis muni te; deinde sedulus è lecto surgas, tanquam bonus et fidelis famulus quem ad obsequium suum vocat dominus. *Sic Domino primitias consecrabis diei, quae felicius ibit, illo copta auspice.*

3. *Dum amictum indues, aliquà re spirituali mens occupetur. Puta*, inquit sanctus Carolus, *te gratià Dei in Baptismo fuisse indutum; te peregrinum in hac vita, et ut in patriam eumtem debere gerere; aut piam quamdam precationem recites*, v. g. Ps. *Deus, Deus meus, aut Miserere mei, Deus; vel Te Deum laudamus.*

4. Decenter vestibus indutus, orationi vocali et mentali, per semi-horam ad minus, vacabis, persuasus cum S. Chrys., lib. 1 De orand. Deo, *simpliciter impossibile esse, absque orationis praesidio, cum virtute degere, et huius vitae cursum peragere.* Quòd si aliqua de causa tempus illud definitum deflueret, occupatione quea declinari non posset interceptum, aliud pro illo sedulo repones, ad istud Prophetae attendens: *Aruit cor meum, quia oblitus sum comedere panem meum.* Ad faciliorem meditationis proxim, uti poteris aliquo pio auctore qui materiam et methodum orationis suppeditabit. Inter cacteros commendantur V. P. Ludovicus Granatensis, La Puente, Nepveu, Avanicinus, etc.

5. Peracta meditatione, ad missam devotè audiendam vel celebrandam procedendum; aut si hora nondum advenitur, lectioni et studio incumbendum, alius sui officii muneribus, recognitando sequentia: nempe, 1.º nihil esse tempore pretiosius; 2.º breve illud esse et irrevocabile; 3.º in tempore redditionis à Deo strictè postulandum esse; 4.º clericum non ad inertiam atque ignaviam, sed spiritualis et ecclesiasticae militiae labores vocatum esse; 3.º Christum Dominum in laboribus fuisse à iuventute sua; 6.º Deum solere negligentes deserere; 7.º luxuriam citò decipere hominem otiosum, hominem vagantem; otiositatem Deo et hominibus inutilem reddere, et solam in-

utilitatem sufficere ad damnationem. Ita passim Scrip., Conc. et SS. PP.

6. Pro audienda missa potior methodus ea est, quā tacitè sequimur sacerdotis actionem et orationes, v. g. dum sacerdos, *in plano*, peccata sua confitetur, tu tua sincèrè detesteris. Dum gloriā *Deo in excelsis* peroppat, et *in terra pacem hominibus bonae voluntatis*, tu nomen Dei laudes, eique de acceptis beneficiis gratiam referas. Dum ille Epistolam et Evangelium recitat, petas ut verbum Dei à corde tuo vacuum non revertatur. Dum offert dona, tu corpus, animam et passiones, eo quo voluerit modo, immolandas, offerre coneris; et sic ab initio usque ad finem, et sacerdotis et victimae oblatæ spiritum ingrediaris.

7. Si sacerdotii munere donatus es, quidquid, in ordine ad sanctam missam, tibi est peragendum, habes in uno et sancti Caroli monitis ad clerum suum, his concepto verbis: *Qui sacerdotes estis, missae sacrificium saepius facite sanctè ac religiòsè.* Ad illud faciendum parate vos omni pietate, in tam alti mysterii meditatione toto animo defixi; et quòd purius id faciat, propriam conscientiam diligenti, accurato, frequente examine discutite. In sanctissimi sacrificii actione ab erroribus vel levissimis omnino cavete. Quao d illo pè riteque celebrando prescripta sunt¹, ea vos studiosè diligenterque servate; et eo peracto, pro summi beneficii munere Deo gratias agite... ad minus quadrantis horae spatio. Vide suprà,

¹ Haec si feceris, ut profecti debes, longè aberis à perlucuosa illa celeritate, quā tot sacerdotes, rationis et fidei aequè egentes, dicto citius sacrum absolvunt. Benedictus XIV, Constitutione 34, parag. 6, observat: 1.º Non semel improviso morte aliquos sacerdotes oppressos fuisse, ob indignam festinationem quā rem divinam conficiebant. 2.º Via breviori spatio quā dimidiæ circiter horae, posse omnia in communibus missis peragi, cum debito decoro ac devotione. Et S. P. Benedictus XIII, editio in omnibus urbis sacrarisi apposito, veluerat ne paramenta sacerdotalia ministrarentur iis sacerdotibus qui in celebranda missa minùs quām tertiam horae partem insumerent. Vid. Docum. pastor. ill. Ambianensis episcopi (d'Orléans La Motte), super celebratione missae, pag. 23.

pag. 207, ubi gratiarum actionis post missam commendatur necessitas, et modus huius implendi officii traditur.

Concilium Turonense an. 1583 iubet ut, expletâ missâ, calix cum patena, et corporalium theca cum vestibus sacerdotalibus, in mundo loco sub sera recondatur. Haec igitur tibi neglectui non sint, et in sordibus ea iacere non patiaris.

8. Si choro addictus sis, quae huius sunt officii tradet tibi aliud sancti Caroli monitum quod sic habet: *Qui canonici estis, singuli vos canonicalis munieris partes explete. Omnes in choro statutis horis assistite, et ad Deum pro fidelibus pias religiosaque fundite precationes. Dum eo loco estis, memoros estote adesse Christum Iesum Dominum; cui servite cum timore et tremore. Non pigri, non somnolenti, non oscitantे adestote; non mente vagā, non vagis oculis, non indecenti corporis statu. Attentē, studiosē, rite, piè, religiosē divinas laudes concelebrate; et psallite Deo, in prospectu Angelorum, cantantes in cordibus vestris Domino.*

In choro, nemo privatim, nemo tacitè officium recitet, sed omnes pariter quicunque adestis, senes cum iunioribus, laudate nomen Domini in psalmis, hymnis et canticis. A quibuscumque colloquisi, à litterarum aut librorum lectionibus, atque ab omni vigatione abstinetе. Pro temporis autem et officii ratione, sedete, state, genua flectite, caput aperite et inclinate. Accurate demum omnia observe quae eo de genere vobis praescripta sunt: ita ut vestro exemplo aliis sacerdotibus, clericisque, et recte ritèque psallendi, et sanctè orandi, et piè agendi animum addatis. In psalmorum autem, canticorum et hymnorum intelligentiam studiosè incumbite; ut dum psallitis, pro sensuum sanctissimorum quos mente concepistis ratione, vos ad omnem pietatis devotionisque affectum excitetis. (Hac de causa legi potest Comment. Bellarmini vel Fr. Bellanger aut P. Berthier in Ps.).

Non ordinariae distributionis lucro adducti, sed Dei caritate religionisque cultu commoti, divinis officiis adeste, ut verè et ex animo illa Psalmi verba concinatis;

Voluntariè sacrificabo tibi, et confitebor nomini tuo, Domine, quoniam bonum est. *Divinis officiis absolutis, paululum omnes in choro piè orate, inde abeundi signo per praefectum dato, consurgentes, quo ordine ad chorum accessistis eodem in sacristiam redite, ubi cappas, qui illis induiti estis, et superpellicea, sine strepitu ullo vel susurratione, deponite.*

Canonicales vestros conventus statutis hebdomadae diebus capitulariter habete. *Omnes, qui debetis, ad illos convenite. Inde ne discedite, nisi missione à capituli praefecto impetrata. Singuli ordine et loco sedete. Sententiam modestè dicite, et suo quisque loco, non praepostere. A verbis scurrilibus abstinetе. In rebus consultandis rixas, iurgia et contumelias cavete. In initio et fine uniuscuiusque capituli statutas orationes dicate. Priori loco tractanda proponite quae ad divinum cultum, ad spiritualis vitae progressionem, ad ecclesiasticam disciplinam tuendam, tum quae ad rerum temporalium gubernationem pertinent ne negligite. Omnia imprimis agite pace mutua et concordi voluntate. Caritate fraternali vos invicem diligite; canonici enim estis, qui sicut pro collegii ratione, ex antiquo instituto, una in collegiata ecclesia, unoque item in canonicali domicilio collocati fuistis; ita uno pacis et caritatis foedere, undique animorum consensione coniunctissimi, sicut nascentis Ecclesiae ministri, quorum erat cor unum et anima una, experiendo videte, sicut in Psalm. scriptum est: Quàm bonum et quàm iucundum habitare fratres in unum!*

9. Si choro minimè addictus ad divinum teneris officium, parvas recitat̄ horas poteris aliquanto ante prandium; ut nempe, manè laudato, et invocato in meditatione, Dei nomine, occasio et facultas tibi sit idem faciendi versus meridiem, ad instar Prophetae, Ps. LIV, 18. Deinde non nihil dabis temporis examini particulari, in quo potissimum aut virtus comparanda, aut vi- tium extirpandum intenditur: ex eo viri suae salutis studiosi, tum ad morum emendationem, tum ad devotionis augmentum, magnam percepere utilitatem. Huic autem exercitio praemittenda, nudo capite et flexis genibus,

lectio unius Novi Testamenti capituli, quam rectè inchoatis hâc sancti Ephrem precatio: *Domine, Iesu Christe, aperi aures et oculos cordis mei ad intelligendum sermonem tuum, faciendamque voluntatem tuam.* Veteres christiani, ex S. Chrysostomo, secum, religionis causâ, deferre solebant sanctum Evangelium: convenit profectò ut idem faciat clericus, et id eius multùm interest; nam ex eodem sancto doctore (*Hom. 32 in Ioan.*), ubique Evangelium est, illuc diabolus ingredi non audet; illinc omnis expellitur vis diabolica.

10. Ad mensam parcam, frugalem et brevem (utinam pià aliquâ lectione, salem aliquot sacrae Scripturae versiculis conditam!) nunquam sine benedictione accedes, nec sine gratiarum actione ab ea recedes; tum exemplo Domini, qui id in coena fecisse legitur, tum ad informationem laicorum qui, heu! saepè huic officio desunt: tum quia, ut ait sanctus Ambrosius, *id à nobis expectat qui nos pascit Deus, ut pro praestiti ab eo escis illi gratiam referamus, et saturati donis ipsius laudes ei dicamus.* Inter bibendum et edendum membrineris te servum esse Dei, ut servos eius decet, comedere et bibere. (S. Dorothe.). Quàm laudanda in clero sobrietas, quantaque secum affert omnis generis bona; tam damnanda ebrietas, tantaque diversi generis importat mala! *Vae qui potentes estis ad bibendum.* (Is. v). *Nunquam ego ebrium castum putabo.* (S. Hier.). Si in laico ebrietas dedecus est ac ignominia, in clero res est monstruosa et planè horrenda.

11. Post cibi sumptionem, aliquo sermocinationis et oblectationis genere, par quidem est mentem animumque modicè relaxari, sed non nisi colloquiis et oblectamentis licitis, quae loco, tempori et personae congruant, et in quibus honestum et decorum semper servetur. *Omnia honeste fiant.* (I Cor. XIV). In omni conversatione sancti sitis. (I Petr. i). Quae aliás à summis pontificibus et à sacris conciliis, de clericorum vita, honestate, aleis, lusibus, copiosè ac salubriter sancta fuerunt, eadem ut in posterum, sub iisdem poenis vel maioribus arbitrio ordinarii, observentur, statuit sancta Trid. synodus. (Sess. 22,

De Ref. c. 1). Vide ne ab iis ullatenus devies; nam, ut ait sanctus Damasus papa, *Violatores sacrorum canonicum graviter à SS. PP. iudicantur, et à Spiritu Sancto, cuius instinctu ac dono dictati sunt, damnantur.* Nec moveat plurium clericorum contraria consuetudo; quia, ut notat sanctus Nicolaus I: *Scimus ex sacris Canonibus, quod non minus mala consuetudo, quam perniciosa corruptela, vitanda sit.*

12. Quae sint personae quibuscum expedit neene, ut familiariter agas et converseris, accipe ex lib. 1 de Imit. Christi, c. 8: *Non omni, inquit, reveles cor tuum, sed cum sapiente et timente Deum age causam tuam.* Cum iuvenibus et extraneis rarus esto. *Cum divitibus noli blandiri, et coram magnatibus non libenter appareas.* Cum humilibus et simplicibus, cum devotis et morigeratis sociare, et quae aedificationis sunt pertracta. *Non sis familiaris alicui mulieri, sed in communī omnes bonas mulieres Deo commenda.* Soli Deo et Angelis eius opta familiaris esse, et hominum notitiam devita.

13. Transacto recreationis tempore, redi paulisper ad cor, et sacras dic Vespertas. Tum in ea incumbe studia et opera quae status aut munus tuum requirunt; et sicut monet sanctus Carolus: *Ne omittas quotidie aliquid ex sacris Bibliis studiose legere*⁴. Nam, iuxta S. Chrysostomum, infinita exorta sunt mala ex sacrarum Litterarum ignorantie; hinc, inquit, multa haereseon lues

⁴ S. Hieronymus in epist. ad Laetam, hunc eius filiae designabat ordinem pro lecture sacrorum librorum: Discal primò Psalterium; his se canticis avocet, et in Proverbiis Salomonis eruditari ad vitam. In Ecclesiaste consuescat quae mundi sunt calcare. In Iob virtutis et patientiae exempla sectetur. Ad Evangelia transeat, nunquam ei positura de manibus. Apostolorum Acta et Epistolas tota cordis imbibat voluntate. Cùmque pectoris sui cellarium his opibus locupletaverit, mandet memoriae Prophetas, Hebreos, et Regum et Paralipomenon libros, Esdrae quoque et Esther volumina. Ad ultimum sine periculo discat Canticum Cantorum: ne si in exordio legerit, sub carnalibus verbis, spiritualium nuptiarum epithalamium non intelligens, vulneretur.

nullulavit; hinc vitae in multis neglectus; hinc inutiles et sine lucro labores. Disce igitur quod doceas, et obtine eum qui secundum doctrinam est, fidelem sermonem, etc. (S. Hier.). Sed in hunc finem opus est saltem *Commentarii Menochii, et versionis hispanae P. Scio.*

14. Si decentiae et honestatis causā invisendi tibi quidam sint, id opportuniū ages, si aliud non requirant circumstantiae, horis pomeridianis; sed memento semper eius quod de clericis in Trid. scriptum est (Sess. 22, De Ref. c. 1), scilicet eos sic debere vitam moresque componere, ut habitu, gestu, incessu, sermone aliisque omnibus rebus, nil nisi grave, moderatum ac religione plenū prae se ferant. Visitations autem quae, pro Ecclesiae ministris, strictrioris sunt obligationis, sunt visitations aegrotorum, afflictorum, pauperum, etc. Non te pigeat istud tui muneris implere fideliter; ex his enim in dilectione firmaberis; et erit, ut aliquando cum electis audias: *Venite, benedicti Patris mei, possidete paratum vobis regnum... infirmus eram, et visitastis me; in carcere, et venistis ad me.* (Math. xxv, 36).

15. Sanctissimam Dei matrem virginem Mariam praecipuo pietatis affectu prosequere; et in huius testimonium coronam illius quotidie, aut ante coenam, aut antequam dormitum eas, diligenter recites. Ecclesia testatur, in *Officio Rosarii*, cultum hunc eidem esse *gratissimum*; et quantum in votis habeat pia Mater nostra, que intersit, ut sic beatam Virginem iugiter veneremur, colligi facile potest ex magnis indulgentiis quas coronis ac rosariis tribuere summi pontifices. In ea autem preicatione recitanda poteris, ad singulas decades, pia meditatione recolere, vel totidem reparacionis nostrae mysteria, quorum per Mariam petes effectum; vel praecipuas huius beatae Virginis virtutes, de quibus Domino gratias ages, et quae tibi, ea quā valet apud illum gratia, communicari postulabis; vel gloriosos illos titulos *Regina Angelorum, Regina Patriarcharum*, etc., qui ipsi tribuuntur in eius litanīis, orando ut tua cum coelitibus admittatur vox, et ut summi quos ab his Maria recipit honores, suppleant quod tuis deest laudibus.

16. Sub vesperā, si liceat, ad visitandum et orandum in sanctissimo Sacramento Dominum Iesum accede: *Ipse enim est sanctificatio nostra et redemptio: ipse consolatio viatorum, et Sanctorum aeterna fructio.* (De Imit. lib. 4, c. 4). Erubescendum sanè nobis est, quòd in hoc pietatis genere laici nos longè superent. Vix clericī, nisi quā necessitas adigat, in sacris locis se videntes praebent. Vide ne ingratorum augeas numerum, et exemplum sume ex sancto presbytero Nepotiano, pretiosissima morte functo, de quo sic S. Hieronymus: *Ubicumque eum querereres, in ecclesia invenires.*

17. Si horis adstrictus sis canoniceis¹, operae pretium est, ut *Matutinum et Laudes* pro crastina die, et quidem si fieri potest, ante coenam recites: quia si in posterum

¹ Munus divini Officii magni facias; nam *Angelorum opus est*, et *coelestis Hymnodiae praeludium*. (SS. Basil. et Greg. Naz.). In eo, pro Ecclesia legatione fungeris ad Deum, *tanguam ipsa orante per te*. Stude igitur illud dignè et utiliter perseverare, et cogita frequenter *maledictum* in sacris litteris eum vocari qui *facit opus Dei negligenter*. Ante eius recitationem *praepara animam tuam*; in aliquem locum orationi aptum secede; statue te in conspectu Dei et sanctissimorum Angelorum; cor purisca contritionis actu; intentionem dirige, unite Christo et Ecclesiae nec non *Sanctis quorum est officium*. In hoc recitando *unge sensum verbis, affectum sensui, exsultationem affectui, gravitatem exsultationi* (S. Bern.), ut nempe tibi non contingat quod plerisque clericis, qui inde votio ac nimia celeritate sùa totum officii fructum deperdunt, *et ibi plus peccant, ubi peccata sua emendare debeant*. (Idem). Attentionem, initio cuiusque psalmi, orationis, et aliarum divini officii partium, renovare, atque excitare satage; præsertim dum illa verba pronuntias: *Deus, in adiutorium meum intende; in fine etiam cuiusque psalmi, ad haec verba; Gloria Patri, etc., et in conclusione orationum, cum dicitur: Per Dominum, etc.* (Conc. Med. v). Si quando autem te ad sedendum debilitas evidens aut nimia lassitudine compellat, saltē ad inceptionem officii, ad invitatorium, hymnos et ad orationem Dominicam, surgere non omittas. Si etiam in lecto aegritudinis decumbens, reverenter nibilominus te habeas, prout poteris. (S. Bonav.). Nam, ut ait S. Cyprianus, *placendum est divinis oculis etiam habitu corporis*.

differas diem, valde periclitabitur oratio mentalis; quam si omittas, vel ex parte, ut probabilius tunc facies, non melius ac felicius procedent res tuae. *Nisi quid lex tua meditatio mea est, aiebat Propheta, tunc fortè periissimum in humilitate mea.* (Ps. cxviii).

18. Orationem serotinam, et quidem in communi, si penes te sit, cum examine generali, cum actu contritionis, et cum pia lectione habeas. Illa communi oratione et pia lectione (quae quartâ saltem horae parte durare debet) mirum in modum mens illuminatur, animus inflammatur, memoria reficitur, tentatio per noctem expellitur, et damna diei reparantur. Libri autem spirituales, quorum lectio imprimis commendatur, sunt *Imitatio Christi*; *Pugna spiritualis*; opera S. Franc. Salesii; Rodriguez; Lud. Granatensis; liber de *Doloribus Christi*, auct. P. Th. de Iesu; acta *Martyrum*; *Vitae Sanctorum*, praesertim sancti Caroli, sancti Francisci Xaverii, sancti Vincentii à Paulo, sancti Francisci Salesii, etc.

19. Dum vester exues, piam quamdam considerationem in animo versa, v. g. inquit sanctus Carolus, sup. *Mane sequenti te forsan vivorum amplius non fore numero; peccati causa hominem gratia spoliari; aut aliud eiusmodi, vel precatunculam habebis.* Stratum ascensurus, te et lectum tuum aqua aspergo benedictâ, dicens; *Per signum crucis, de inimicis nostris libera nos, Deus noster.* Decumbens, commenda Domino, beatae Virginis et sanctissimis Angelis spiritum tuum; et cura ut in pace Domini, cum pia mentis affectione et cogitatione, requiescas. Quae enim cogitatio, aut affectio te ante somnum occupaverit, eadem hand dubiè post somnum tenebit. Si tibi per noctem contigerit expurgisci, *Memor sis Dei*, exemplo Prophetae, super stratum tuum, vel, ut monet sanctus Ambrosius, *psalmos*, aut *Pater noster*, cum devotione recites.

Pro qualibet hebdomada.

1. *Quandoquidem Poenitentiae et Communionis sacramenta, quasi duae columnae sunt, quibus totum spiri-*

tuale aedificium, ut conservetur, fulcitur; ideo, inquit sanctus Carolus sup., saepius quid potueris ad illa accessas; ad Confessionem, singulis hebdomadis, aut saltem quindenis¹; et ad Communionem, secundum consilium patris spiritualis, qui doctus et pius debuit assumi, et cui te totum oportet committere. Ita, tamen, vive, ut quotidie merearis accipere.

2. Aliquod mortificationis genus, vel internum vel externum, tibi propone, v. g. die veneris ieiunium, aut saltem abstinentiam maiorem in memoriam passionis Christi, vel die sabbati in honorem sanctissimae genitricis Mariae, etc.

3. Fidelium pietas varios hebdomadae dies hoc modo distribuit et consecravit, nempe diem dominicam adorationi sanctissimae Trinitatis; feriam secundam, subsidio defunctorum; tertiam, cultui Angelorum, imprimis custodum; quartam, sancti Iosephi, et sanctorum apostolorum Petri et Pauli; quintam, sanctissimi Sacramentum; sextam, memoriae passionis, et sabb, venerationi beatae Virginis. Religiosae huic consuetudini stude conformare, et nonnullas habe praxes aut preces quas, secundum dictam designationem, quâvis die peragas. Sic illam nutries pietatem, quâ ex Trid. conspicui esse debent omnes altaris ministri.

4. Qui curam habent animarum efficient ut, diebus dominicis et festis, fideles ecclesiam frequentent; quod obtinebunt peragendo decenter ac religiosè divina officia; praedicando, ut par est, verbum Dei², et aliis pie-

1. Qui singulis hebdomadis, nisi legitimè impedianter, confiteri consueverunt, hunc ex eo capiunt fructum, quod omnes et quascumque indulgentias (ea, quae iubilaei est, exceptâ) lucrari et consequi possunt, sine actuali confessione, si nullius lethalis culpa consciâ sibi sint. Secus alii, qui tam frequenti peccatorum confessione animam expiare non solent; si enim, quamvis mortalis peccati expertes, debent, quando in brevibus pro indulgentia consecratione confessio aponitur, saltem in vigilia festivitatis confiteri, si tanti velint boni participes esse. Ita Clemens XIII in decreto dato 9 dec. 1763.

2. Conc. Trid. sess. 5, cap. 1 et 2, De Reform. «Cum, inquit, praecepto divino mandatum sit omnibus quibus animarum